

for at komme bort fra. Vi love ikke og agte ikke — jeg mener, jeg skal udtale det saa tydelig som muligt, for at der ingen Misforstaaelse skal være — at godtjende, hvad Regjeringen har gjort, kaste Lovlighedens Slør derover; men vi tro, at alle heri Landet ville være vel tjente med, at Loven igjen kommer til at herste i Landet i Stedet for Uorden. Det er Formaålet med den saglige Forhandling. Smidlertid, saglig Forhandling, det er ogsaa kun et Ord, og skal det virkelig betyde Noget, saa maa det forklares nærmere. Jeg tror, det er af stor Bigtighed, at man gjensidig fortaar hinanden ganske klart fra Begyndelsen af denne Samling for ikke at gjøre sig Illusioner eller i hvert Fald medføre Stusselser, der kunne afføde endnu større Bitterhed og medføre endnu større Kansseligheder siden. Saglig Forhandling betyder ikke, at man absolut bliver enig; thi dersom det var saglig Forhandling, saa vilde den jo være den Stærkeste, der var den mest Umedgjørlige, det er klart. Det er jo ikke Meningen gennem den saglige Forhandling at sætte en Præmie paa Umedgjørlighed, tværtimod. Men saglig Forhandling betyder det, at, hvad man af saglige eller reelle Grunde anser for rigtig og godt, det giver man, og det staar man ved, naar den Anden vil tage det; og hvad man nægter, det nægter man af saglige, reelle, bevislige Grunde, og saaledes, at det kan staa klart for den offentlige Mening, for Alle, at her har været virkelig reelle Grunde til Nægtelsen. Smidlertid, Resultatet af saadan saglig Forhandling afhænger jo ikke af os alene. Vi kunne nok saa meget have den alvorligste Beslutning om og Villie til kun at lægge saglige Motiver til Grund for vor Forhandling og for vore Beslutninger; dersom der fra den anden Side, fra Regjeringspartiets Side, ikke er en tilsvarende Villie til ligeledes at se sagligt reelt paa Sagerne og kun at holde sig til, hvad der kan forsvares ved virkelige, enten forfatningsmæssige eller reelle Grunde, ja, saa vil al saglig Forhandling fra vor Side være spildt Arbejde. Jeg gjør strax opmærksom derpaa, idet jeg ikke tror det heldigt, om Noget skulde mene, at Oppositionen nu lover at føre os ind i lovlige Tilstande, ordnede Forhold, hvor Loven igjen herster, og Uordenen er forbi. Dette kan Oppositionen slet ikke give noget Løfte om; den kan kun gjøre det muligt, at vi komme ind i ordnede Tilstande, men vil Regjeringen, Regjeringspartiet og det andet Thing ikke hjælpe til, saa vil det Intet sige, hvad vi gjøre, og det, som det derfor navnlig kom-

mer an paa at blive fri for, det er, hvad der med et Ord kan kaldes Skinforhandling.

Skinforhandling er nemlig af dobbelt Art. Der findes en mere umiddelbar Maade at drive Skinforhandling paa, det er den, at jeg siger til min Modstander: Lad os nu forhandle om det Hele, men den Dag, vi blive enige, saa siger jeg nei til Alt det, som jeg har tilbudt, saa lufte vi Butikken, eller slaa det Hele i Stykker, eller jager Eder hjem. Det er den mere umiddelbare Skinforhandling. Den, der proklamerer den i Forveien, vil i Umindelighed være ganske sikker paa at komme hurtigt til et Resultat, thi med en saadan Forhandling forhandler man slet ikke. Til en Forhandling hører der jo to, og naar jeg siger til en Mand: Hvad vi end forhandle nu, vil Enden blive, at jeg gjør, hvad jeg vil, og gaar bort fra Alt, hvad jeg har sagt, saa faar man jo Ingen med til en saadan Forhandling, den fanger man ingen Fisk paa. Jeg tror ikke, at man ganske kan kritisere Regjeringen og dens ærede Venner for at have været lidt inde paa denne Vej i de sidste Aar. Da Regjeringen i Fjor modtog Oppositionens Erklæring om, at vi vilde saglig Forhandling, saa udbredte dens Venner med en sjelden prisværdig Enighed omkring i Landet, at det var kun en Skinforhandling, der var Nævestreger bagved. Da saa Finantsudvalgets Betænkning forelaa, og det derigjennem var aldeles klart og godtgjort, at det ikke var Skinforhandling, men reel saglig Forhandling, Oppositionen vilde, da var Svaret fra Regjeringens Side, at den, endnu inden Betænkningen blev bekendt, affaar hele Forhandlingen ved en Opøsning, der tog to Maanedes, og da Forhandlingen fortsattes, og hele Raabet om en Skinforhandling forstummede, fordi det var klart, at det, Folkethinget vilde, var saglig reel Forhandling, saa sluttede Regjeringen Rigsdagen lige midt i Forhandlingen. Ganste vist havde Regjeringen ikke i Forveien proklameret, at den vilde bære sig saaledes ad, men jeg tror dog ikke, at man kan skjule, at det fra Regjeringens Side var en Maade at forhandle paa, der stærkt nærmer sig den umiddelbare Skinforhandling. Der er imidlertid ogsaa en anden Maade, hvorpaa man kan drive Skinforhandling, og det er den, at man opstiller umulige Fordringer, at man paa alle mulige mindre Punkter tilhneladende forhandler sagligt og velvillig gaar ind paa det ene og slaar af paa sine Anskuelser paa det andet i Smaating, men søger for, at nogle Punkter blive tilbage, om hvilke ingen Enighed kan opnåas i et